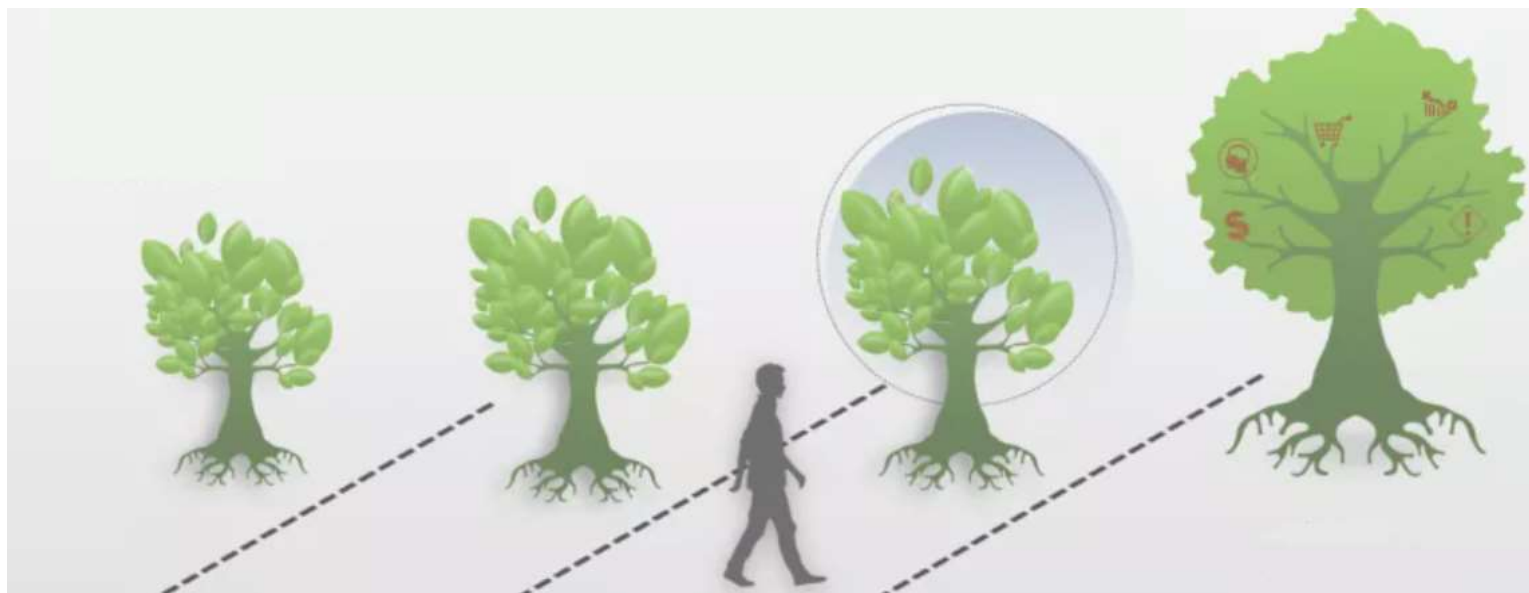

A TERMÉSZETKÁROSÍTÁSI BŰNCSELEKMÉNYEK ELBÍRÁLÁSÁNAK GYAKORLATI PROBLÉMÁI

2021. OKTÓBER 12.

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÉRTÉKELÉSE AZ
EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS 2008.
NOVEMBER 19-I 2008/99/EK IRÁNYELVÉNEK A
KÖRNYEZET BÜNTETŐJOG ÁLTALI
VÉDELMÉRŐL (BRÜSSZEL, 2020.10.28. SWD
(2020) 260 FINAL) ÉRVÉNYESÜLÉSÉRŐL

„A KÖZÖSSÉGI KÖRNYEZETVÉDELMI POLITIKÁNAK *MAGAS SZINTŰ VÉDELME*T KELL MEGCÉLOZNI.” (IRÁNYELV PREAMBULUMA)

- „A jogszabályok betartását a büntetőjogi szankciók kiszabhatóságával lehet és kell fokozni, amely a társadalomnak a közigazgatási szankciókhoz, vagy a polgárjogi kártérítéshez képest *eltérő minőségű rosszallását* fejezi ki.
- A környezet eredményes védelmének elérése céljából különösen szükség van *fokozottan visszatartó erejű szankciókra*.
- Oka: a szankciórendszer nem elégséges a környezetvédelemre vonatkozó jogszabályok betartatásához.
- „A Közösséget aggasztja a környezettel kapcsolatos bűncselekmények számának növekedése és azok hatásai, amelyek növekvő mértékben terjednek át azoknak az államoknak a határain, amelyekben a bűncselekményeket elkövetik. Az ilyen bűncselekmények fenyegetik a környezetet és ennek megfelelő *válaszintézkedéseket* tesznek szükségessé.”

AZ ÉRTÉKELÉS MEGÁLLAPÍTÁSAI

- Jelentős hátrány a koherens és megbízható statisztikai adatok hiánya (felderítés, nyomozás, elítélések száma, büntetések és felfüggesztett szankciók, elutasított ügyek, bűncselekmények helyett szabálysértések)
- Eltérő nemzeti keretfeltételek és fogalomértelmezések (pl. jelentős mennyiség, jelentős károsodás)
- Büntetési tételek felső határa alacsony
- A szankcióknak nincs elrettentő hatása
- A büntetőjogi és közigazgatási szankciók közötti viszony nem tisztázott (kombinált szankciók)
- *A hatékony bűnüldözés ott valósulhat meg, ahol a témát prioritásként kezelik, függ a képzés és specializálódás szintjétől, a rendelkezésre álló technikai-tudományos feltételektől, és a végrehajtási láncban résztvevők együttműködésétől és az információk cseréjétől.*

A KUTATÁS EDDIGI MEGÁLLAPÍTÁSAI

- Kevés a bírósági szakba került természetkárosítási bűncselekmény
- A nyomozati eljárásban keletkezett bizonyítékok bírósági eljárásban való felhasználhatósága, megmérettetése →
Szakértői bizonyítás és annak nehézségei
- Keretdiszpozíció - terjedelmes és szerteágazó háttérjogszabályok ismerete
- Ténybeli és társadalomra veszélyességben való tévedésre hivatkozás (de pl. Kúria 8/2017. Büntető Elvi Döntés)
- Tipikusan alkalmazott joghátrányok: pénzbüntetés, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés, ritkán foglalkozástól eltiltás

A JOGALKALMAZÁS EREDMÉNYEINEK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN TEHETŐ INTÉZKEDÉSEK

- Bírák rendszeres képzése, érzékenyítése
- Szakmai együttműködés és információcsere a felderítő és nyomozati szervekkel, az ügyészséggel, szakértői testületekkel
- Generális prevenció: a nyilvánosság tájékoztatása az elítélésekről (joghátrányok bekövetkezhetőségének valószínűsítése)
- Elkobzás, vagyonelkobzás alkalmazása a büntetés vagy intézkedés mellett is!
- Visszajelzések, eredményességi elemzések (vádemelések és elítélések számához is igazodva)
- európai tendencia a specializálódás – pl. Spanyolország, Franciaország külön bíróságok, -
itthon Btk. XXIII. Fejezet szerinti környezet és természet elleni bűncselekmények
elbírálásának legalább törvényszéki hatáskörbe emelése (Be. Módosítás)

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

Dr. Várhegyi Éva

címzetes táblabíró

Fővárosi Törvényszék

varhegyie@fovarosit.birosag.hu

06-1-1/354-6749